

210227 - SCC I - Seminari Construir Comunitats I

Unitat responsable: 210 - ETSAB - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació
Curs: 2017
Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Unitat docent Optativa)
GRAU EN ARQUITECTURA (Pla 2010). (Unitat docent Optativa)
Crèdits ECTS: 3 Idiomes docència: Català

Professorat

Responsable: ANTONI RAMON GRAELLS
Altres: Primer quadrimestre:
ANTONI RAMON GRAELLS - HR

Requisits

Haver superat Projectes V i VI. És obligatori matricular el seminari simultàniament al Taller temàtic vinculat.

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Bàsiques:

1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
2. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.
3. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
4. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
5. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.

Específiques:

10. Aptitud per concebre i representar els atributs visuals dels objectes i dominar la proporció i les tècniques del dibuix, incloses les informàtiques (T).
11. Capacitat per concebre, calcular, dissenyar, integrar en edificis i conjunts urbans i executar estructures d'edificació (T).
12. Capacitat per elaborar programes funcionals d'edificis i espais urbans (T).
13. Capacitat per intervenir i conservar, restaurar i rehabilitar el patrimoni construït (T).
14. Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.

Genèriques:

6. Conèixer la història i les teories de l'arquitectura, així com les arts, tecnologies i ciències humanes relacionades amb aquesta.
7. Conèixer l'urbanisme i les tècniques aplicades en el procés de planificació.
8. Comprendre els problemes de la concepció estructural, de construcció i d'enginyeria vinculats amb els projectes

210227 - SCC I - Seminari Construir Comunitats I

d'edificis així com les tècniques de resolució d'aquests.

9. Comprendre les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn, així com la necessitat de relacionar els edificis i els espais situats entre ells en funció de les necessitats i de l'escala humana.

Transversals:

15. Comunicació oral i escrita: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.

16. Emprenedoria i innovació: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que marquen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.

17. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

18. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.

19. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultat d'aquesta gestió.

Metodologies docents

Activitats presencials	Hores/setmana:
Lliçó magistral/mètode expositiu	1,5
Seminaris/tallers	1,5
Activitats no presencials	
Treball autònom	56 hores/semestre

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

El seminari Construir comunitats es proposa donar eines diverses al Taller Temàtic Habitatge i Rehabilitació. El seminari s'estructura en tres espais: un d'abast urbanístic, un altre de caire més teòric, i un tercer, a mode de cicle de conferències que aportarà un seguit de coneixements generats des d'àmbits de coneixement situats fora de la disciplina més específicament arquitectònica.

210227 - SCC I - Seminari Construir Comunitats I

Continguts

Programa	Dedicació: 100h Grup gran: 44h Aprentatge autònom: 56h
Descripció: Aproximació urbana: Daniel Módol, Dept. Urbanisme. 5 sessions (entre teòriques i pràctiques). Barcelona i el territori de treball, evolució de la forma urbana; elements constitutius del teixit on treballem, el barri del Poble Nou (Cementiris, Conjunts industrials...). Reflexió teòrica: Antoni Ramon, Dept. Composició Arquitectònica. 10 sessions (entre teòriques i pràctiques). Cases Comuna. Socialistes utòpics: El falansteri de Charles Fourier; La revolució soviètica: la recerca del Strojkom i Moises Ginzburg; Els anys seixanta: El Walden dos de B. F. Skinner. El teatre, lloc de trobada. Les noves avantguardes dels anys seixanta del segle XX. Els ateneus, espais de sociabilitat: Ciutat, Arquitectura, Espai escènic. Entorn la Participació. Experiències. Els límits de la participació. La participació en el procés del projecte d'arquitectura. Aproximació tècnica: Jordi Maristany, Dept. Estructures. 5 sessions (entre teòriques i pràctiques). Rehabilitació d'edificis existents, edificis industrials en totxo, reforç de cimentacions, rescats d'edificis que encara estan en bon estat però que no poden resistir noves edificacions a sobre seu, estructures metàl·liques de naus industrials, re-aprofitaments i reforços. Conferències: 10 sessions (teòriques). El seminari proposa, també, col·laborar amb altres Universitats, cercant d'incorporar a les discussions agents que estan desenvolupant un treball intens en aquesta àrea. Cinema i habitatge (Juanjo Lahuerta, Arquitecte). Psicologia ambiental (Maria Rosa Bonet, Directora del Màster en Intervenció i Gestió Ambiental de la Universitat Autònoma de Barcelona). Art i participació ciutadana (Miralda + Muntadas, Artistes). Participació social (Itziar González, Arquitecte). Mapes i plànols de situació (Roger Páez, Arquitecte). Habitatge col·lectiu a Llatinoamèrica (Miquel Adrià Arquitecte i director d'Arquine Mèxic). Patrimoni industrial del Poblenou (Mercè Tatjer, Historiadora). Les sessions dels convidats seran obertes a la resta de l'Escola, com a temes d'interès general per l'estudiantat. El professorat implicat al Seminari al primer quadrimestre, estarà present a les correccions generals del taller de projecte durant el segon quadrimestre. D'aquesta manera, al primer quadrimestre els diferents professors donen les eines de pensament, i al segon els mateixos professors fan aparicions per a veure com s'estan utilitzant aquestes eines.	

210227 - SCC I - Seminari Construir Comunitats I

Sistema de qualificació

	Avaluació Continuada (%)	Avaluació Final (%)
Proves de resposta llarga		80%
Presentacions orals		20%
Treballs i exercicis individuals	40%	
Treballs i exercicis en grup	60%	

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

Normes de realització de les activitats

Els estudiants faran un treball individual i un en equip al llarg del curs.

210227 - SCC I - Seminari Construir Comunitats I

Bibliografia

Bàsica:

- El Poblenou: més de 150 anys d'història. 3a ed., rev. i ampl.. Barcelona: Arxiu Històric del Poblenou, 2001.
- Barcelona: remodelación capitalista o desarrollo urbano en el sector de la Ribera Oriental. Barcelona: Gustavo Gili, 1974.
- Brook, P. El Espacio vacío: arte y técnica del teatro. 2ª ed. Barcelona: Península, 2001. ISBN 8483074060.
- Langhoff, M. Le Rapport Langhoff: project pour le Théâtre de la Comédie de Genève. Ginebra: Zoé, 1987. ISBN 2881820344.
- Todd, A.; Lecat, J.-G. El círculo abierto: los entornos teatrales de Peter Brook. Barcelona: Alba, 2003. ISBN 8484281906.
- Skinner, B. F. Walden dos: hacia una sociedad científicamente construida. 1948. Madrid: Martínez Roca, 1994. ISBN 9788427031647.
- Fourier, Ch. El Falansterio. Buenos Aires: Godot, 2008. ISBN 9789871489053.

Complementària:

- Busquets, J. Barcelona: evolución urbanística de una capital compacta. 2ª ed. Madrid: Mapfre, 1994. ISBN 8471005360.
- Barcelona contemporània : 1856-1999 = Contemporary Barcelona : 1856-1999. Barcelona: Centre de Cultura Contemporània de Barcelona : Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona, 1996. ISBN 8488811160.
- Delgado, M. La ciudad mentirosa. Fraude y miseria del ¿modelo Barcelona¿. Madrid: Los Libros de la Catarata, 2007. ISBN 9788483193204.
- Galera, M.; Roca, F.; Tarragó, S. Atlas de Barcelona: [sigles XVI-XX]. 2a ed. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 1982. ISBN 8470802054.
- Hugues, R. Barcelona. 2ª ed.. Barcelona: Anagrama, 1992. ISBN 8433913573.
- Història de Barcelona. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1991-2001. ISBN 8477391785.
- Solà-Morales, M. de. Deu lliçons sobre Barcelona: els episodis urbanístics que han fet la ciutat moderna. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2008. ISBN 9788496842236.
- Huertas, J. M. Poblenou: itineraris. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Sant Martí : Grup Agbar, 2007. ISBN 9788476099612.
- Brook, P. Más allá del espacio vacío: escritos sobre teatro, cine y ópera. 1947-1987. Barcelona: Alba, 2001. ISBN 8484280721.
- Grotowski, J. Hacia un teatro pobre. 2ª ed.. Madrid: Siglo XXI editores, 2009. ISBN 9788432313912.
- Barba, E. Les illes flotants. Barcelona: Publicacions de l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona: Edicions 62, 1983. ISBN 8429719938.
- El lloc del teatre: ciutat, arquitectura i espai escènic. Barcelona: Edicions UPC, 1997. ISBN 8483011808.
- Schumacher, E. F. Lo pequeño es hermoso: por una sociedad y una técnica a la medida del hombre. Madrid: Hermann Blume, 1978. ISBN 8472141152.
- Turner, J. F. C.; Fichter, R. Libertad para construir: el proceso habitacional controlado por el usuario. 1972. Madrid: Siglo Veintiuno de España, 1971.
- El crecimiento de las ciudades. Barcelona: Gustavo Gili, 1972. ISBN 8425204941.
- Chermayeff, S.; Alexander, Ch. Comunidad y privacidad. Buenos Aires: Nueva Visión, 1968.
- El diseño de soportes. 2a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 2000. ISBN 8425218241.
- Ward, C. Anarquía en acción. Madrid: Enclave de libros, 2013. ISBN 978-84-940208-2-7.